

СИЛАБУС КУРСУ
«Етнічна психологія»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для студентів спеціальності «Психологія» (ОПП «Практична психологія»,
ОПП «Психологія розвитку особистості»)
педагогічного факультету

Назва курсу	Етнічна психологія
Адреса викладання курсу	м. Київ, вул. Олександра Кониського 8 / 14, 10 поверх, аудиторія 10-11
Контактна інформація щодо викладача	Лапченко Інна Олександрівна i.o.lapchenko@npu.edu.ua Халько Марина Сергіївна nauk-marina@ukr.net
Консультації з курсу відбуваються	Щосереди з 14.00 до 17.00
Сторінка курсу	
Передумови зарахування на курс	Вивчення даної дисципліни неможливе без професійних знань і умінь, набутих при опануванні курсів: «Загальна психологія з практикумом», «Соціальна психологія», «Психодіагностика», «Вікова психологія», «Психологія розвитку та вікова психологія», «Педагогічна психологія».
Мета та завдання курсу	Мета і завдання навчальної дисципліни – розширення знань майбутніх психологів з питань національно-психологічних властивостей людини, виділення універсальних та культурно-специфічних особливостей розвитку особистості і міжгрупових відносин, розкриття соціально-психологічних механізмів творення і розвитку етносу й нації.
Міждисциплінарні зв'язки	Зміст курсу тісно пов'язаний із такими дисциплінами: загальна психологія з практикумом, історія психології, соціальна психологія, психодіагностика, історія України, етнографія.
Інформація про курс (про що йде мова)	Курс «Етнічна психологія» складається з двох модулів. У змісті першого модуля «Вступ до етнічної психології» аналізуються предмет, завдання, методи етнічної психології; розкривається історія етнічної психології. У змісті другого модуля «Основні категорії та поняття етнічної психології» розкриваються понятійний і термінологічний апарат дисципліни; висвітлюються зміст і структура етнічної та національної свідомості і самосвідомості, взаємозв'язок мови і етнічної свідомості, зміст і етапи формування етнічної ідентичності, національного характеру, закономірності виникнення етнічних стереотипів, зміст менталітету особистості та етнічної групи; розкривається психологія міжетнічних та міжкультурних відносин, розв'язання проблеми підтримання етнічної ідентичності.
Чому це актуально, цікаво чи важливо?	Опанування курсом дає можливість оволодіти вміннями аналізувати та пояснювати етнічно та культурно специфічні психічні явища, сформуванню розуміння закономірностей та особливостей міжетнічного спілкування, підготовки до міжкультурної взаємодії, а також оволодіти вмінням розробляти та реалізовувати тренінги міжетнічної комунікації.
Місце навчальної дисципліни в	Навчальна дисципліна «Етнічна психологія» є вибірковою з циклу професійної підготовки.

системі професійної підготовки фахівця	
На які питання відповідь курс і його головний аргумент?	У процесі вивчення курсу майбутній фахівець оволодіє основним теоретичними положеннями та прикладними умінями щодо розуміння етнічної специфіка психічної діяльності особистості, ментальності етнічної групи, а також умінями організувати міжетнічну комунікацію з урахуванням особливостей національного характеру партнерів.
Очікувані результати навчання	<p>Компетентності: ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії. СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ. СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>Програмні результати навчання: ПР10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника ПР12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника. ПР13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.</p>
Методи навчання	Поєднання активних та інтерактивних методів: виконання практичних і творчих завдань, розгляд ситуацій, рольові ігри, тестування і самотестування, аналіз візуального матеріалу тощо. Розв'язання психодіагностичних завдань.
Перелік основних практичних завдань	<p style="text-align: center;">Модуль 1. «Вступ до етнічної психології»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творча робота «Внесок представників діаспори у розвиток української етнопсихології» 2. Творча робота «Розробка тесту, вільного від культурного впливу, як психологічна проблема» 3. Розробити орієнтовну методіку етнопсихологічного дослідження з певної тематики. <p style="text-align: center;">Модуль 2. «Основні категорії та поняття етнічної психології»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Творча робота «Етнічний стереотип як атрибутивне явище». 2. Творча робота «Мова як чинник етнічної ідентичності». 3. Творча робота «Трансформація етнічної ідентичності як психологічна проблема». 4. Розробити програму підготовка дітей різного віку до міжкультурної взаємодії. 5. Описати національний характер народу на вибір (на основі аналізу літератури, власного життєвого досвіду, вивчення продуктів культури тощо).
Література для вивчення дисципліни	<p>Основна</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етнопсихологія. Укладачі Ольховецький С.М. Ольховецький В.С. Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві». 2019. 155 с. 2. Етнопсихологія : навч. посібн. для студентів спеціальності «Початкова освіта. Практична психологія». Автор-упорядник О.П. Цюняк. Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2017. 132 с. Режим доступу: http://lib.pnu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/7427/1/Цюняк.pdf 3. Куєвда В. Психологічні ретроспекції української етнокультурної моделі : монографія. Кіровоград, 2013. 104 с.

	<p>4. Лозова О.М. Методологія психосемантичних досліджень етносу : монографія. Київ: ВД «Слово», 2011.</p> <p>5. Львовичкіна А.М. Етнопсихологія: Навчальний посібник К.: МАУП, 2002. 144 с. Режим доступу: http://subject.com.ua/pdf/180.pdf</p> <p>6. Павленко В.М. Етнопсихологія: Навч. посібник. / Павленко В.Н., Таглин С.А. К.: Сфера, 1999. Режим доступу: http://toloka.hurtom.com/viewtopic.php?t=54896&sid=9c0878ff9c760c00d5a09fc1c92821c5</p> <p>7. Пірен М.І. Етнопсихологія : підручник. Рек. МОН. Київ: Університет «Україна», 2011.</p> <p>8. Фурман А. Психокультура української ментальності. Тернопіль, 2011. 168с.</p> <p>9. Янів В. Нариси до історії української етнопсихології. Київ, Знання, 2006. 342 с.</p>																				
<p>Політика курсу</p>	<p>Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p> <p>Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p>																				
<p>Політика оцінювання</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою протягом семестру</p> <table border="1" data-bbox="358 1129 1567 1465"> <thead> <tr> <th>Вид діяльності</th> <th>Максимальна кількість балів за одиницю</th> <th>Кількість одиниць до розрахунку</th> <th>Всього</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Робота на практичному занятті</td> <td>5</td> <td>8</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>ІНДЗ</td> <td>10</td> <td>4</td> <td>40</td> </tr> <tr> <td>Модульна контрольна робота</td> <td>10</td> <td>2</td> <td>20</td> </tr> <tr> <td colspan="4" style="text-align: right;">максимальна кількість балів 100 (залік)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Форма підсумкового контролю успішності - залік</p> <p>Політика виставлення балів. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичних занять</p>	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього	Робота на практичному занятті	5	8	40	ІНДЗ	10	4	40	Модульна контрольна робота	10	2	20	максимальна кількість балів 100 (залік)			
Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього																		
Робота на практичному занятті	5	8	40																		
ІНДЗ	10	4	40																		
Модульна контрольна робота	10	2	20																		
максимальна кількість балів 100 (залік)																					